

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบภาวะผู้นำและการบริหารงานของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 ประเภท คือ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และ (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเภท ภาวะผู้นำ ของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารงานในมิติต่าง ๆ โดยมีคำถามของการวิจัย 3 ประการ คือ (1) ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกันและต่างประเภทกันจะมีรูปแบบภาวะผู้นำแตกต่างกันหรือไม่ (2) ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกันและต่างประเภทกันจะมีรูปแบบการบริหารงานแตกต่างกันหรือไม่ และ (3) ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างประเภทกันและมีรูปแบบภาวะผู้นำที่แตกต่างกันจะมีรูปแบบการบริหารงานที่แตกต่างกันหรือไม่

ประชากรของการวิจัย ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ จำนวน 7,851 คน โดยกำหนดหน่วย

ตัวอย่าง จำนวน 412 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ การหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วย MANCOVA

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทมีรูปแบบภาวะผู้นำแบบชั้นนำมากที่สุด รองลงมา คือ แบบปล่อยวาง แบบมีส่วนร่วม และแบบส่งเสริม ตามลำดับ โดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีภาวะผู้นำแบบชั้นนำมากที่สุด รองลงมา คือ นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
2. ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกช่วงอายุ ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ในทุกระดับการศึกษา อาชีพ และประสบการณ์ทำงานในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีรูปแบบภาวะผู้นำแบบชั้นนำมากที่สุด รองลงมา คือ แบบปล่อยวาง และแบบมีส่วนร่วม และยังมีประสบการณ์ทำงานมากขึ้น การตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ยิ่งลดลง
3. ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่บริหารงานโดยคำนึงถึงมิติประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความรับผิดชอบต่อสังคม ชี้อัตถ์ เป็นธรรม โปร่งใส และการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน แต่ในมิติความมีจริยธรรมและเคารพกฎหมาย และการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น มีผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึงน้อยกว่ามิติอื่น
4. เมื่อควบคุมตัวแปรระยะเวลาที่เคยทำงานในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมาก่อน ประเภทผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการบริหารงาน ใน 3 มิติ คือ ความรับผิดชอบต่อสังคม การสนองตอบต่อความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่น และความซื่อสัตย์ เป็นธรรม โปร่งใส ส่วนรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานใน 3 มิติ คือ การคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความรับผิดชอบต่อสังคม และการสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น แต่ตัวแปรทั้งสองไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อการบริหารงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นแบบมีส่วนร่วม โดยดำเนินการไปพร้อมกับการพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นถึงประโยชน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
2. ควรสร้างระบบตรวจสอบการบริหารของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้บริหารงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแล
3. ควรพัฒนาผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องอุดมการณ์ประชาธิปไตยและการปกครองส่วนท้องถิ่น
4. ควรจำกัดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นโดยไม่ควรให้ดำรงตำแหน่งเกินกว่า 8 ปี ติดต่อกัน
5. ควรปรับโครงสร้างอำนาจการบริหารราชการแผ่นดินให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจอย่างแท้จริง ทั้งในเรื่องอำนาจหน้าที่ งบประมาณ และการบริหารทรัพยากรบุคคล

In this dissertation, the researcher (1) compares leadership styles and administrative practices of administrators of local administration organizations. Investigated are three administrative types. These types are the presidency of provincial administration organizations, mayoral administrators, and chief executive administrators of sub-district administration organizations. Furthermore, considered are (2) the relationships between the three administrative types just specified in various dimensions of administrative practice.

The three research questions formulated by the researcher were as follows: (1) Do local administration organization administrators who differ in demographical characteristics and in the type of administrative position exhibit

concomitant differences in leadership styles? (2) Do local administration organization administrators who differ in demographical characteristics and in type of administrative positions correspondingly evince differences in administrative style? Finally, (3) do local administration organization administrators who differ in the administrative position they hold also display parallel differences in administrative style?

Selected by the researcher from a research population of 7,851 were the members of a sample population of 412 presidents of provincial administration organizations, mayors, and chief executives of sub-district administration organizations. Instruments of research were a questionnaire and an interview form.

Techniques of descriptive statistics used in the analysis of the data obtained were frequency, mean and percentage. Relationship testing was conducted by means of an application of the technique of multivariate analysis of covariance (MANCOVA).

Findings are as follows:

1. At the highest level, all types of local administrators under investigation exhibited a directive leadership style. In descending order of frequency were leadership styles construed as abdicative, participative, and supportive, respectively. At the highest level of directive leadership style were found presidents of provincial administration organizations. Next in descending order of frequency were mayors and the chief executives of sub-district administration organizations.

2. In view of the demographical characteristics of age, gender, educational level, occupation, and work experience, all of the local administrators investigated most frequently exhibited the directive leadership style. Next in descending order of frequency were abdicative and participative styles. However, in respect to the demographical characteristic of work experience, the researcher determined that duration of work experience was correlated with lessened responsiveness to the demands of the general public.

3. Most of the local administrators were cognizant of and adhered to operational actions in the dimensions of efficiency and effectiveness, social responsibility, honesty, fairness, transparency, and allowing the participation of local people in administration. However, at a lower level were the administrators under study cognizant of and adhered to the dimensions of ethics, respect for the law, and responsiveness to the needs of local people.

4. When controlling the variable of the length of time at which those investigated had worked in local administrative organizations, it was found that the type of administrative position held was correlated with administrative practice in three dimensions. The dimensions were social responsibility, responsiveness to the needs of local people, and honesty, fairness, and transparency. Moreover, it was found that the leadership styles of the local administrators under study correlated with administrative practice in three dimensions. These dimensions were efficiency and effectiveness, social responsibility, and responsiveness to the needs of local people. However,

there were no reciprocal influences exerted between the variables and administrative practices.

The researcher proffers the following recommendations:

1. Local administrators should adjust their leadership style by moving in the direction of a more participatory style of leadership. Administrative operations should foster the development of the members of the general public in respect to being more knowledgeable, evincing greater understanding, and reaping the benefits of being political participants at both the local and national level.
2. A system should be devised whereby the administrative practices of local administrators are examined so as to ensure that local people are actually benefiting from these practices. Local administrative practices and operations should accordingly be examined and supervised by organs of the regional bureaucracy and by the local concerned citizenry.
3. Local administrators should be trained so as to become more knowledgeable of and having the capacity to practice what is required of those holding democratic political ideology.
4. A time limit for holding local administrative office should be instituted whereby no local administrator could remain in office for a period greater than eight consecutive years.
5. Finally, the structure of authority in respect to bureaucratic management should be altered in the direction of devolvment to local administration organizations. If so, local administrations would be able to exercise genuine authority in respect to the powers and duties they hold in addition to being able to exercise greater and more autonomous control over budgets and human resources management.